

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی فارابی، قطب علمی چشم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی، تهران

پذیرش منابع اهدایی براساس خط‌مشی خدمات کتابخانه بیمارستان چشم پزشکی فارابی

عنوان

❖ بیانیه سیاست / خط‌مشی :

کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی با هدف نیازسنجی، گردآوری، و اشاعه اطلاعات شکل گرفته‌اند. بنابراین وظایف اصلی کتابخانه را می‌توان به سه دسته کلی تقسیم کرد:

مجموعه‌سازی

سازماندهی

اشاعه اطلاعات

باید توجه داشت که مجموعه‌سازی نخستین رکن در کتابداری و اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌هاست؛ زیرا سایر فعالیت‌های کتابخانه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم پس از مجموعه‌سازی شروع می‌شود و کمیت و کیفیت دو رکن دیگر کتابخانه یعنی سازماندهی و اشاعه اطلاعات به شدت متأثر از آن است.

تأمین منابع اطلاعاتی به صورت درست، به موقع و متناسب با نیازهای مراجعان می‌تواند ضمن غنی‌سازی مجموعه و رفع نیاز مخاطبان، باعث افزایش میزان استفاده‌ی سایر مراکز و سازمان‌ها از منابع و خدمات مجموعه از طریق امانت بین کتابخانه‌ای گردد. بنابراین داشتن خط‌مشی مجموعه‌سازی در یک کتابخانه بسیار پر اهمیت است.

❖ دامنه کاربرد:

کتابخانه مرکزی بیمارستان

تعاریف: مجموعه‌سازی عبارتست از عمل یا فرایند نیازسنجی، انتخاب، سفارش، تهیه و دسترس‌پذیر ساختن محتوای منابع اطلاعاتی مورد نیاز جامعه کتابخانه از راه‌های خرید، مبادله یا سایر روش‌های مرسوم و ارزیابی مداوم آن‌ها.

❖ فرد پاسخگو :

مسئول کتابخانه

❖ صاحبان فرآیند و ذینفعان :

صاحبان فرآیند: مسئول و کارکنان کتابخانه

ذینفعان: اساتید و دستیاران تخصص و فوق تخصص بیمارستان - دانشجویان پزشکی - کارکنان بیمارستان

❖ شیوه انجام کار :

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی فارابی، قطب علمی چشم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

پذیرش منابع اهدایی براساس خطمشی خدمات کتابخانه بیمارستان چشم پزشکی فارابی

عنوان

با در نظر گرفتن اینکه اهداف و خط مشی کتابخانه بایستی در راستای اهداف استراتژیک بیمارستان و در راستای اهداف و برنامه های سازمان متبوع خود باشد، خط مشی این کتابخانه نیز به منظور اهداف مجموعه سازی، کتابخانه تدوین گردیده است. بدین طریق کتابخانه می تواند با وجود تغییرات در مدیریت و نیروی انسانی کتابخانه و سازمان متبوع با چشم اندازی مناسب و مدون به روند پیشرفت و تحول خود با اتکای بر این خط مشی ادامه داده و نفوذسلیقه ها و دیدگاههای غیراصولی افراد در امور کتابخانه جلوگیری بعمل آورد.

جامعه کتابخانه بیمارستان فارابی:

جامعه کتابخانه متشکل از کلیه اعضای هیات علمی، دستیاران تخصص و فوق تخصص، دانشجویان پزشکی و سایر گروههای پزشکی و کلیه کارکنان بیمارستان در تمامی رده ها و اعضاء هیئت علمی بازنشسته گروه چشم. منابع کتابخانه:

منابع کتابخانه در فرایند مجموعه سازی شامل کتاب های فارسی و لاتین چاپی و الکترونیک کتابخانه بیمارستان، پایگاه های اطلاعاتی و منابع سمعی و بصری می باشد.

معیار کلی انتخاب و تهیه منابع:

انتخاب کتاب بر اساس نیازسنجی از جامعه استفاده کننده صورت می گیرد؛ که به این منظور معیارهای ذیل مورد توجه قرار می گیرد:

۱- در نظر گرفتن رسالت کتابخانه

۲- نوع استفاده کننده و نیازهای مطالعه کنندگان

۳- توجه به پژوهش های فعال در بیمارستان

۴- فضا و بودجه تخصیص داده شده

۵- توجه به منابع و مواد مرجع مورد نیاز

کمیته انتخاب منابع و مسئولیت:

کمیته انتخاب متشکل از مسئول کتابخانه، مدیر گروه چشم، معاون آموزشی و معاون پژوهشی بیمارستان

انتخاب موضوع هر یک از رشته ها به اطلاع و تایید رئیس گروه مورد نظر رسانیده می شود.

پس از انتخاب و تایید اساتید گروه های مورد نظر لیست نهایی به اطلاع مدیر بیمارستان و مسئول تدارکات جهت

تهیه و خرید رسانیده میشود. در تمامی مراحل پیگیری مسول کتابخانه مورد نیاز است.

روش تهیه منابع:

خرید از نمایشگاه های فصلی و سالیانه کتاب از جمله نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و یا از ناشران سطح شهر و کشور صورت می گیرد.

خدمات عمومی کتابخانه:

در کتابخانه وقت استفاده کنندگان ارزشمند بوده و لازم است که کتابدار حداکثر تلاش خود را برای تسریع در روند خدمت رسانی به مراجعین انجام دهد تا بتوان از اتلاف وقت ایشان جلوگیری بعمل آورد.

کتابخانه با بکارگیری سیستم قفسه باز و نرم افزار کتابخانه ای امکان سهولت بازیابی و دسترسی به منابع فراهم آورده و مجموعه کتب کتابخانه براساس نظام رده بندی LC سازماندهی و بازیابی می شوند .

کتابخانه بیمارستان همچنین می بایست در آینده با ایجاد بخش سمعی و بصری به جمع آوری و طبقه بندی مواد الکترونیک و تجهیزات صوتی و تصویری پرداخته و همگام با پیشرفتهای تکنولوژی و نیازهای روز، دامنه خدمات خود را در این زمینه گسترش داده و خدمات الکترونیکی خود را بهبود بخشد.

استفاده رایگان از خدمات الکترونیک، منابع اطلاعاتی و سمعی و بصری منحصر به کاربران بیمارستان می باشد که اساتید و دانشجویان پزشکی در اولویت اینگونه خدمات قرار خواهند گرفت.

کتابخانه بیمارستان موظف به پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی کارکنان در چارچوب پیشبرد امور کاری منطبق با وظایف محوله ایشان بوده و به طور کلی از ارائه هرگونه خدمات کتابخانه ای به مراجعین در راستای اهداف و نیازهای شخصی معذور خواهد بود.

امانت:

پویایی و کارآمدی هر کتابخانه مستلزم ارائه خدمات مناسب به مراجعین بوده و به عبارتی هویت هر کتابخانه نزد کاربران با ارائه خدمات آن شناخته می شود که بیشترین تبلور این خدمات در قسمت امانت کتابخانه می باشد. لذا کتابخانه بیمارستان فارابی بر خود لازم میداند در مورد سهولت سرویس دهی امانت تلاش نماید. آیین نامه امانت بیمارستان جزییات امانت را تشریح مینماید.

سیاست فراهم آوری انواع منابع

منابع مرجع و منابع درسی چشم پزشکی و سایر کتب در زمینه عمومی و نیازهای اطلاعاتی کاربران بر اساس نیاز کاربران تهیه می شود.

وجین

سیاست وجین مجموعه همانند سیاست های انتخاب می باشد که بر اساس نظارت، ارزیابی و بازنگری دوره ای مجموعه کتابخانه بر اساس آیین نامه وجین بیمارستان انجام می پذیرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی فارابی، قطب علمی چشم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

پذیرش منابع اهدایی براساس خط مشی خدمات کتابخانه بیمارستان چشم پزشکی فارابی

عنوان

اهداء

منابعی که به کتابخانه اهداء می شوند جزو اموال و منابع کتابخانه به شمار می روند و اهدا کننده نمیتواند هیچگونه شرط یا محدودیتی را در حین اهداء منابع به کتابخانه تحمیل نماید. همچنین کتابخانه میتواند منابعی را که برای مجموعه لازم و مفید نیست نپذیرد و یا از مجموعه کتابخانه خارج و وجین نماید. همچنین کتابخانه صرفاً آن دسته از منابع اهدایی را می پذیرد که به وضوح در چارچوب خط مشی انتخاب و مجموعه سازی کتابخانه باشد.

❖ منابع / مراجع :

تجربه داخلی بیمارستان - دستورالعمل کتابخانه دانشگاه فردوسی مشهد

نام، سمت و امضاء تهیه کننده / تهیه کنندگان

فاطمه جعفری (مسئول کتابخانه)